

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά της Εθνικής Τράπεζας

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

1^ο τρίμηνο 2023

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

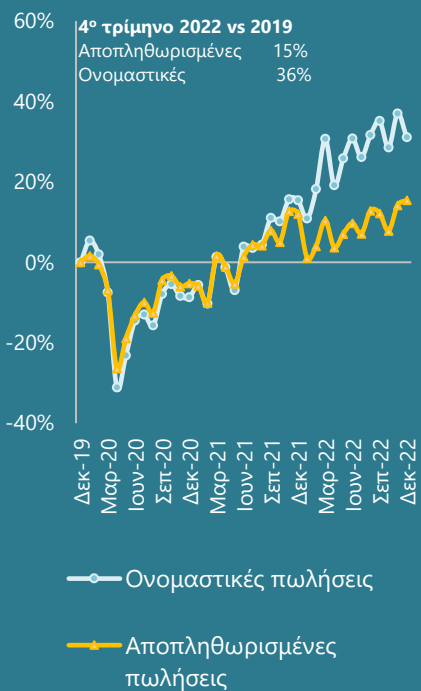
Ξεχώρισε το ελληνικό επιχειρείν στην Ευρώπη το 2022, με κορυφαίες επιδόσεις σε όρους αποπληθωρισμένης δραστηριότητας

Συνεχής ήταν η επιτάχυνση του όγκου πωλήσεων το 2022...

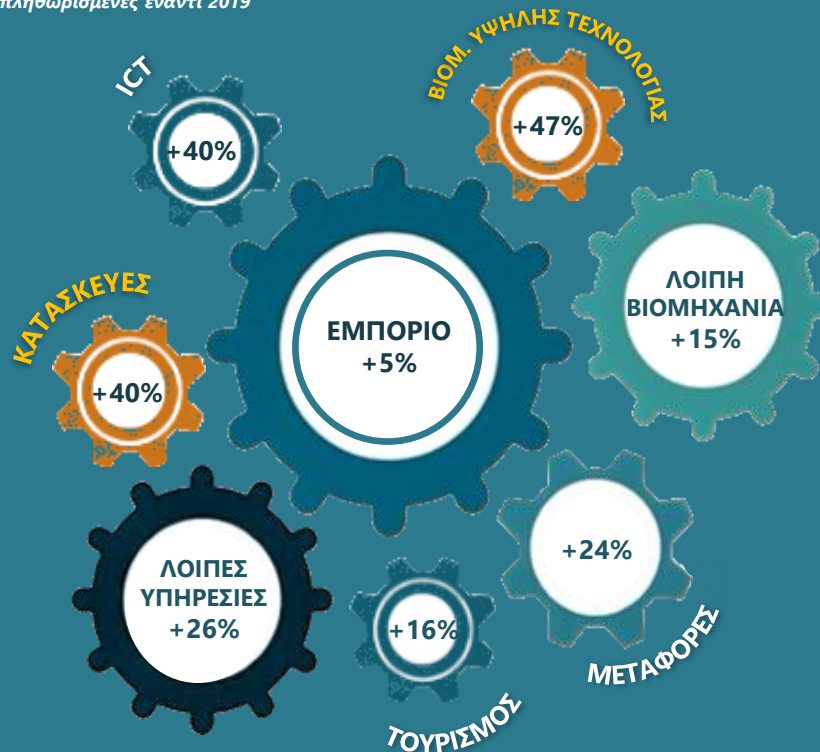
... με βασικό μοχλό ανόδου τα clusters υψηλής τεχνολογίας και κατασκευαστικής δραστηριότητας...

... ενώ περαιτέρω άνοδος αναμένεται την επόμενη διετία

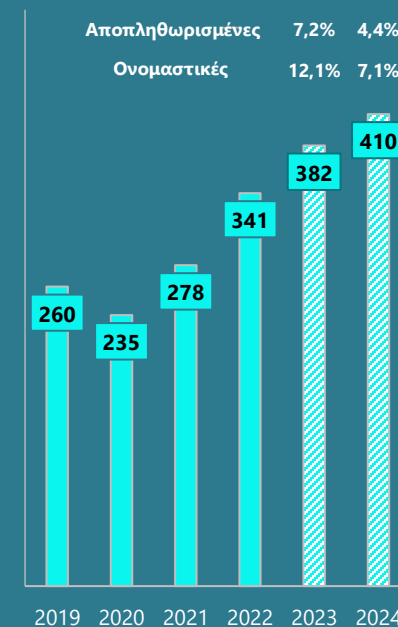
Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα ρυθμός μεταβολής έναντι 2019

Πωλήσεις κλάδων 4^{ου} τριμήνου 2022 αποπληθωρισμένες έναντι 2019

Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα σε δις € και ετήσια μεταβολή

*το μέγεθος των κύκλων αντιστοιχεί στο σχετικό μερίδιο των κλάδων στις συνολικές πωλήσεις

Σύνοψη

- Κάθετη ανάκαμψη πέτυχαν οι πωλήσεις του επιχειρηματικού τομέα το 2022, ξεπερνώντας κατά 31% το προ-πανδημικό τους επίπεδο (11% σε όρους όγκου). Εμφανής ήταν η ενίσχυση της δυναμικής στη διάρκεια του έτους, με το 4ο τρίμηνο να σημειώνει αποπληθωρισμένες πωλήσεις 15% υψηλότερες του 2019, καταγράφοντας **την 3η υψηλότερη άνοδο στην ΕΕ** (τόσο έναντι 2019 όσο και έναντι προηγούμενου τριμήνου). Η επιτάχυνση αυτή ήταν συμβατή με την πορεία του επιχειρηματικού ΑΕΠ, ενώ παράλληλα συνεχής βελτίωση σημειώθηκε σε όρους λειτουργικής κερδοφορίας και επενδυτικής δραστηριότητας.
- Με τους κλάδους να ενισχύονται σε ένα ευρύ φάσμα θετικών ρυθμών ανάπτυξης σε αποπληθωρισμένους όρους, μπορούμε να εντοπίσουμε κυρίαρχες κινητήριες δυνάμεις στον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα:
 - **Κατασκευές:** Με ρυθμό ανόδου αποπληθωρισμένων πωλήσεων 40% κατά το 4ο τρίμηνο 2022 (έναντι 2019), η κατασκευαστική δραστηριότητα στην Ελλάδα επιτυγχάνει την **κορυφαία επίδοση στην ΕΕ**.
 - **Υψηλή τεχνολογία:** Με τον **υψηλότερο ρυθμό ανόδου αποπληθωρισμένων πωλήσεων στο ελληνικό επιχειρείν** (47% κατά το 4ο τρίμηνο 2022 έναντι 2019), η βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας επιδεικνύει αυξημένη εξωστρέφεια και πρώτα σημάδια τάσεων σύγκλισης με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Εξαιρετικά ελπιδοφόρο είναι το γεγονός ότι **η δυναμική των δύο αυτών τομέων αρχίζει να διαχέεται με ένταση στα ευρύτερα clusters** κατασκευών (όπως αρχιτέκτονες, μέταλλα, ορυκτά), και υψηλής τεχνολογίας (όπως δραστηριότητες R&D). Παράλληλα, ισχυρή ανάπτυξη χαρακτηρίζει το **cluster στηρίξης επιχειρηματικότητας**, καθώς οι ελληνικές επιχειρήσεις αυξάνουν τη ζήτησή τους σε υπηρεσίες αναβάθμισης της λειτουργίας τους (όπως υπηρεσίες πληροφορικής και συμβουλευτικές).

- **Με το δεξί ξεκίνησε το 2023**, με τις αποπληθωρισμένες πωλήσεις να σημειώνουν ετήσια άνοδο 15% κατά τον πρώτο μήνα της χρονιάς, επιβεβαιώνοντας ότι ο επιχειρηματικός τομέας παραμένει ανθεκτικός παρά τις συνθήκες αβεβαιότητας. Ανοδική εκτιμάται να παραμείνει η πορεία τους επόμενους μήνες, παράγοντας **ρυθμό ανόδου της τάξης του 7% για το 2023** και 4-5% για το 2024.
 - Οι **υψηλές επενδύσεις** (ιδιωτικές και δημόσιες), οι οποίες θα είναι η κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας το 2023, εκτιμάται ότι θα **τροφοδοτήσουν τα 3 clusters** που ξεχώρισαν το 2022. Έτσι, η κλαδική δομή του ελληνικού επιχειρείν θα συνεχίσει την πορεία σταδιακής σύγκλισης με την ΕΕ, στηρίζοντας εμμέσως τους **εξωστρεφείς τομείς αγαθών και υπηρεσιών**.

- ▶ Ανεβάζοντας συνεχώς ταχύτητα κατά τη διάρκεια της χρονιάς, ο επιχειρηματικός τομέας^[1] παρουσίασε πωλήσεις αυξημένες κατά 31% το 2022 έναντι του 2019 (11% σε αποπληθωρισμένους όρους). Αξίζει να σημειωθεί ότι η δυναμική αυτή ξεχωρίζει σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με το μερίδιο του ελληνικού επιχειρείν στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ να παραμένει υψηλότερα του 2019 σε όλη τη διάρκεια του έτους - καταγράφοντας την 3η υψηλότερη αύξηση στην ΕΕ κατά το 4^ο τρίμηνο 2022 (τόσο έναντι 2019 όσο και έναντι προηγούμενου τριμήνου).
- ▶ Εμβαθύνοντας στις αιτίες ανόδου των ονομαστικών πωλήσεων, διαχωρίζουμε την επίδραση όγκων και τιμών (βλ. Παράρτημα για μεθοδολογία):
 - Εκτιμώντας την πορεία των τιμών κάθε κλάδου ξεχωριστά, παρατηρούμε ότι η πληθωριστική πίεση στο σύνολο του επιχειρηματικού τομέα (αν και παραμένει υψηλή κυρίως λόγω αυξημένου κόστους εισαγωγών σε βιομηχανία και χονδρικό εμπόριο) δείχνει να εισέρχεται σε τροχιά περιορισμού (+21% το 4ο τρίμηνο 2022, από +22% το 3ο τρίμηνο).
 - Αξιοποιώντας τον εκτιμηθέντα αποπληθωριστή, διαπιστώνουμε ότι οι πωλήσεις σε αποπληθωρισμένους όρους ενισχύουν συνεχώς τη δυναμική τους - με το 4ο τρίμηνο 15% υψηλότερο έναντι του 2019 (από +7% κατά το 1ο τρίμηνο του έτους). Η εξέλιξη αυτή είναι συνεπής με την πορεία του επιχειρηματικού ΑΕΠ το οποίο επιτάχυνε σταδιακά μέσα στη χρονιά.
- ▶ Την ισχυρή πορεία συνομολογεί (i) το αυξημένο λειτουργικό πλεόνασμα του επιχειρηματικού τομέα (παραπέμποντας σε βελτιωμένα περιθώρια λειτουργικού κέρδους), και (ii) η διάθεση για επενδύσεις (+48% έναντι 4^{ου} τριμήνου του 2019).

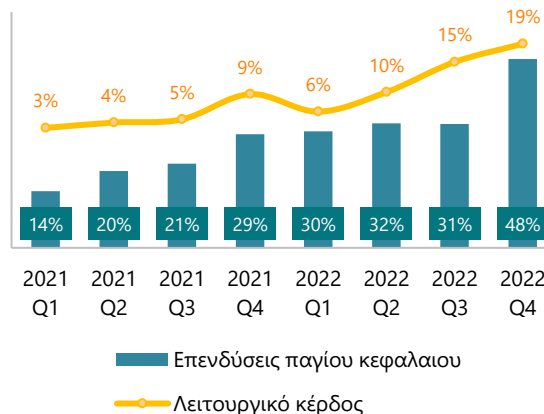
Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

σε δις €

Επενδύσεις & Κερδοφορία

μεταβολή έναντι αντίστοιχης περιόδου 2019 (σε πραγματικούς όρους)

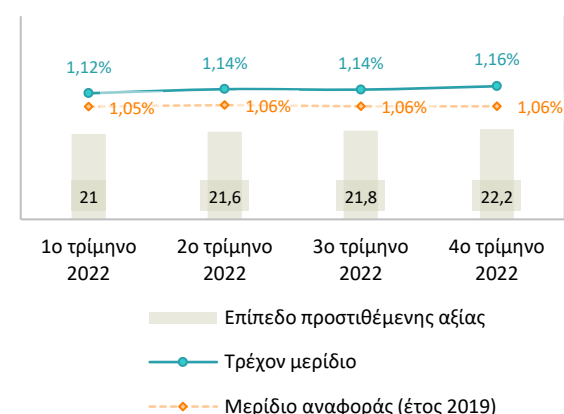
Πωλήσεις επιχειρηματικού τομέα

έναντι 2019

Μερίδιο Ελλάδας στην ΕΕ

προστιθέμενη αξία του επιχειρηματικού τομέα σε δις € (σε πραγματικούς όρους)

[1] Από τον επιχειρηματικό τομέα εξαιρούνται: πρωτογενής παραγωγή, ενέργεια, χρηματοοικονομικές και δημόσιες υπηρεσίες, ενώ σε όρους ΑΕΠ δεν λαμβάνονται υπόψη τεκμαρτά ενοίκια, φόροι και επιδοτήσεις.
Πηγές: ΕΛ.Στατ., Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

► Με τους κλάδους να ενισχύονται σε ένα εύρος ρυθμών ανάπτυξης της τάξης του 5% με 50% σε αποπληθωρισμένους όρους, μπορούμε να εντοπίσουμε κυρίαρχες κινητήριες δυνάμεις στον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα:

- Κατασκευές: Με ρυθμό ανόδου αποπληθωρισμένων πωλήσεων 40% το 4ο τρίμηνο 2022 (έναντι 2019), η κατασκευαστική δραστηριότητα στην Ελλάδα επιτυγχάνει την κορυφαία επίδοση στην ΕΕ – διευρύνοντας τόσο το μερίδιο της στην ΕΕ όσο και τη συνεισφορά της στις συνολικές ελληνικές πωλήσεις.
- Υψηλή τεχνολογία^[1]: Με ρυθμό ανόδου αποπληθωρισμένων πωλήσεων 47% το 4ο τρίμηνο 2022 (έναντι 2019), η βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας επιδεικνύει αυξημένη εξωστρέφεια (+60% σε όγκο εξαγωγών κατά την ίδια περίοδο), καθώς και πρώτα σημάδια τάσεων σύγκλισης με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.
- ICT: Με οδηγό τον κλάδο της πληροφορικής, ο τομέας ICT ανεβάζει τις αποπληθωρισμένες πωλήσεις του κατά 40% το 4ο τρίμηνο 2022 (έναντι 2019) και έτσι η συνεισφορά του στο ρυθμό ανόδου του επιχειρηματικού τομέα καλύπτει 2 ποσοστιαίες μονάδες επί συνολικής μεταβολής 15 μονάδων.

► Παράλληλα, ετερογένεια εμφανίζεται ως προς την ένταση των πληθωριστικών πιέσεων ανά κλάδο. Ειδικότερα, εντονότερη άνοδος τιμών εντοπίζεται στο χονδρικό εμπόριο και σε μικρότερο βαθμό στη βιομηχανία, δηλαδή σε κλάδους που έχουν μεγάλη εξάρτηση από εισαγόμενες πρώτες ύλες. Μικρότερες πιέσεις (συμβατές με πορεία δείκτη τιμών καταναλωτή) εμφανίζονται σε τουρισμό και λιανικό εμπόριο, ενώ ο τομέας ICT είναι ο μόνος μη πληθωριστικός στην τρέχουσα συγκυρία.

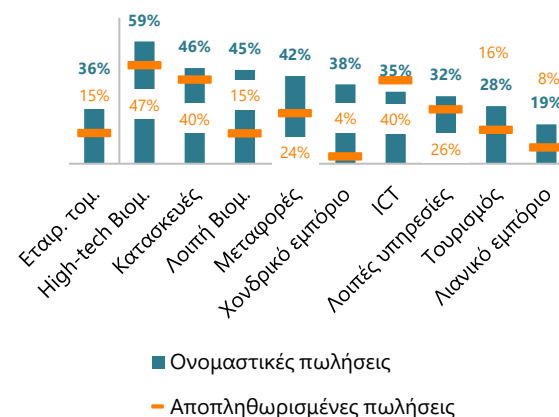
[1] Ως βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας ορίζονται οι κλάδοι των φαρμάκων, ηλεκτρονικών, ηλεκτρ. εξοπλισμών, μηχανημάτων, οχημάτων και εξοπλισμών μεταφορών.

*Για περαιτέρω ανάλυση δείτε σχετική μελέτη: Τάσεις του Επιχειρείν: Τουρισμός (1^ο τρίμηνο 2023), Εθνική Τράπεζα, Ιαν. 2023

Πηγή: Ελ.Στατ., Eurostat – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

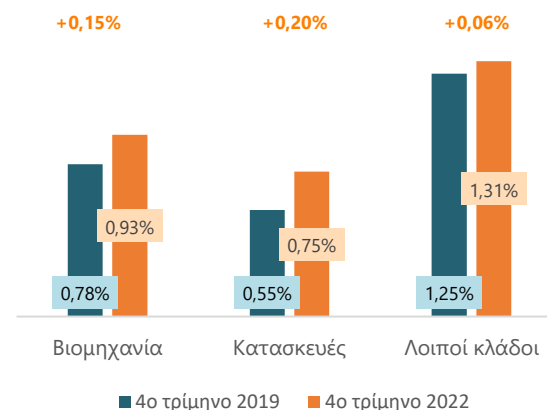
Πωλήσεις κλάδων

4^ο τρίμηνο 2022 έναντι 2019

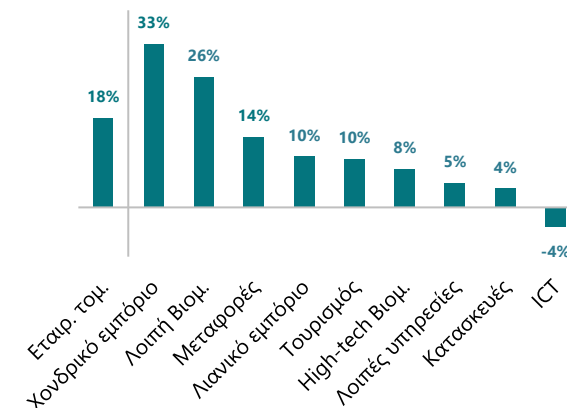
Μερίδιο Ελλάδος στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ κατά κλάδο

σε πραγματικούς όρους

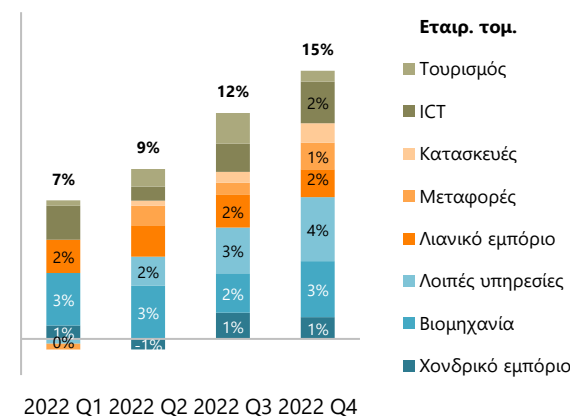
Πληθωρισμός κλάδων

4^ο τρίμηνο 2022 έναντι 2019

Συνεισφορά στην μεταβολή του όγκου πωλήσεων

σε πραγματικούς όρους έναντι 2019

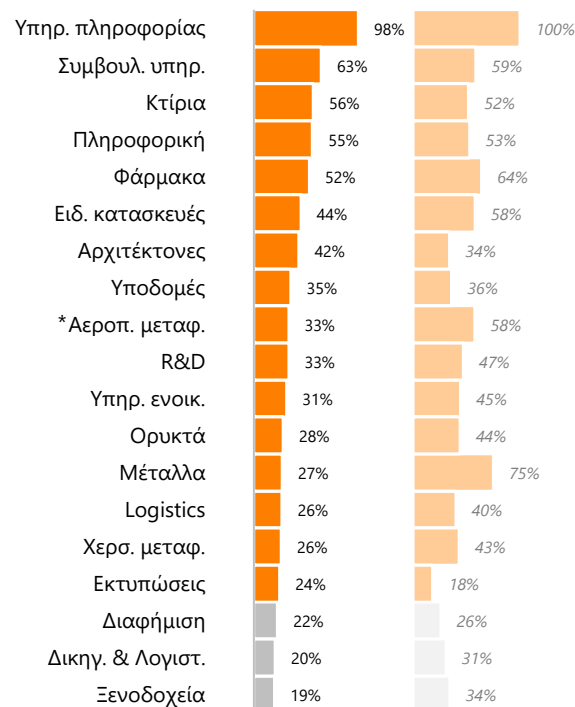

► Εξαιρετικά ελπιδοφόρο είναι το γεγονός ότι η δυναμική των 3 προαναφερθέντων τομέων-πυλώνων αρχίζει να διαχέεται με ένταση στα ευρύτερα clusters τους, τα οποία καλύπτουν την πλειοψηφία των κλάδων με υψηλή δυναμική (βλ. παράρτημα για ταξινόμηση κλάδων):

- Κατασκευών: Πέρα από τους δομικούς κλάδους του cluster (υποδομές, κτίρια, ειδικές κατασκευές), πλέον στους υψηλής ανάπτυξης κλάδους έχει ενταχθεί το σύνολο σχεδόν των υποστηρικτικών στις κατασκευές δραστηριοτήτων (όπως αρχιτέκτονες, μέταλλα, ορυκτά).
- Υψηλής τεχνολογίας: Βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας (όπως φάρμακα, μηχανήματα και ηλεκτρονικά) καθώς και δραστηριότητες R&D ξεκινούν να κερδίζουν μερίδια στον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα.
- Στήριξης επιχειρηματικότητας: Από κλάδους πληροφορικής μέχρι συμβουλευτικές υπηρεσίες, οι ελληνικές επιχειρήσεις φαίνεται να αυξάνουν τη ζήτησή τους για υπηρεσίες αναβάθμισης της λειτουργίας τους.

Μεγάλοι κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 4^{ου} τριμήνου έναντι 2019

Μικροί κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 4^{ου} τριμήνου έναντι 2019

Ως μεγάλοι ορίζονται οι κλάδοι με μερίδιο πωλήσεων στο 3ο τρίμηνο του 2022 μεγαλύτερο του διάμεσου μεριδίου των κλάδων (το οποίο είναι ίσο με 0,6%).

Με γκρι χρώμα παρουσιάζονται οι κλάδοι των οποίων η επίδοση μεταβολής των πωλήσεων βρίσκεται μεταξύ της μέσης και της διάμεσης επίδοσης (δηλ. δε ταξινομούνται καθαρά σε κάποια κατηγορία)

* Αεροπορικές μεταφορές: Η αύξηση όγκου δεν αποτυπώνει μόνο αύξηση της επιβατικής κίνησης, αλλά και μεγέθυνση της εγχώριας επιχειρηματικής δραστηριότητας

Πηγή: Ελ.Στατ. – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

Εμπόριο και παραδοσιακοί κλάδοι κινούνται σε σχετικά χαμηλότερες ταχύτητες

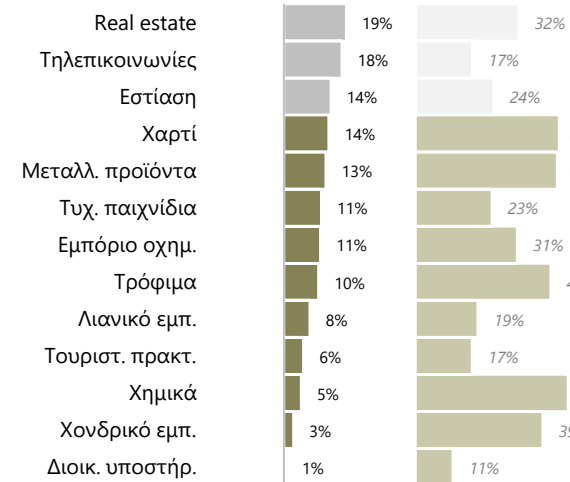
ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΙΟ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

► Ακόμα και οι κλάδοι που το 4^ο τρίμηνο αναπτύχθηκαν με ρυθμό χαμηλότερο του μέσου όρου του επιχειρηματικού τομέα, κατάφεραν στην πλειοψηφία τους να ξεπεράσουν το προ-πανδημικό τους επίπεδο. Ειδικότερα διακρίνουμε ότι:

- «Παραδοσιακοί» κλάδοι της βιομηχανίας (όπως τα τρόφιμα), αν και δυσκολεύονται να ακολουθήσουν τη δυναμική των ταχέως αναπτυσσόμενων κλάδων του ελληνικού επιχειρείν, ξεπερνούν με άνεση τα επίπεδα δραστηριότητας του 2019 (σε αποπληθωρισμένους όρους).
- Οι μεγάλοι κλάδοι του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, αν και δεν εντυπωσιάζουν με την επίδοσή τους, κατάφεραν να ξεπεράσουν τα προ-πανδημίας επίπεδα (σε αποπληθωρισμένους όρους), επιβεβαιώνοντας έτσι την επιστροφή στην κανονικότητα της καταναλωτικής συμπεριφοράς.

Μεγάλοι κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 4^{ου} τριμήνου έναντι 2019

Μικροί κλάδοι

μεταβολή πωλήσεων 4^{ου} τριμήνου έναντι 2019

Ως μεγάλοι ορίζονται οι κλάδοι με μερίδιο πωλήσεων στο 3ο τρίμηνο του 2022 μεγαλύτερο του διάμεσου μεριδίου των κλάδων (το οποίο είναι ίσο με 0,6%).

Με γκρι χρώμα παρουσιάζονται οι κλάδοι των οποίων η επίδοση μεταβολής των πωλήσεων βρίσκεται μεταξύ της μέσης και της διάμεσης επίδοσης (δηλ. δε ταξινομούνται καθαρά σε κάποια κατηγορία)

Πηγή: Ελ.Στατ. – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

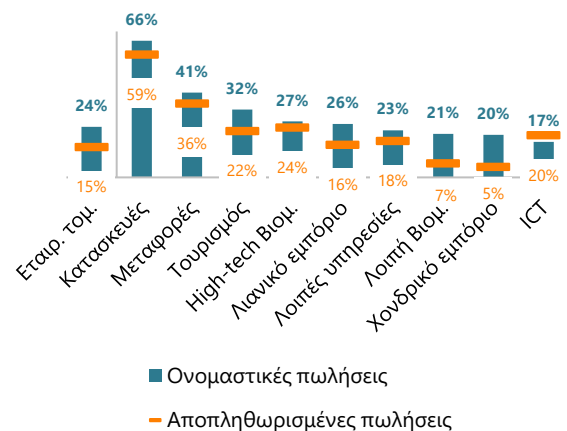
■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
■ Ονομαστικές πωλήσεις

■ Αποπληθωρισμένες πωλήσεις
■ Ονομαστικές πωλήσεις

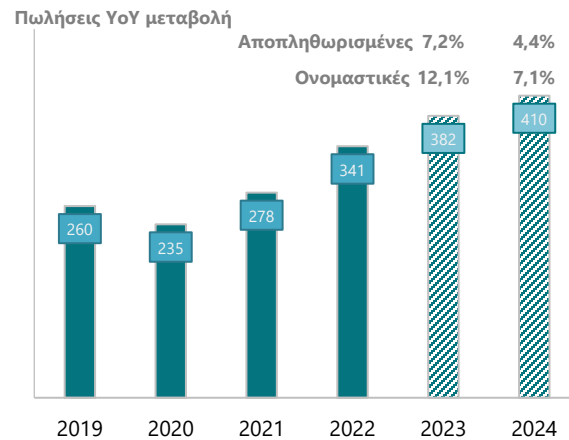
Πωλήσεις Ιανουαρίου 2023

ετήσια μεταβολή

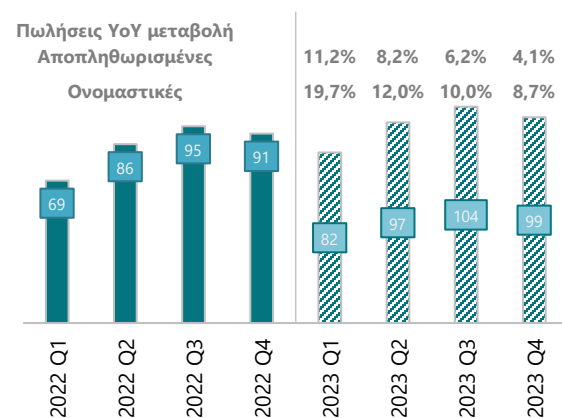
Εκτιμήσεις πωλήσεων

αξία σε δις €

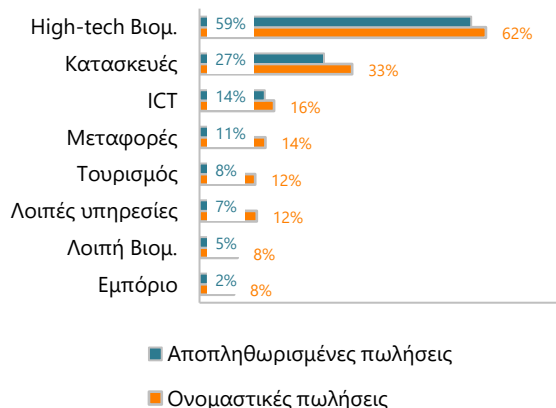
Εκτιμήσεις πωλήσεων ανά τρίμηνο

αξία σε δις €

Εκτιμήσεις πωλήσεων ανά κλάδο

ετήσια μεταβολή 2023

► Με το δεξί ξεκίνησε το 2023, επιβεβαιώνοντας ότι ο επιχειρηματικός τομέας παραμένει ανθεκτικός παρά τις συνθήκες αβεβαιότητας (βλ. παράρτημα για πρόδρομους δείκτες). Συγκεκριμένα, οι αποπληθωρισμένες πωλήσεις σημείωσαν ετήσια άνοδο 15% κατά τον πρώτο μήνα της χρονιάς, με τις κατασκευές και τη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας να παραμένουν βασικά στηρίγματα ανάπτυξης, συνεπικουρούμενα από τους εξωστρεφείς κλάδους υπηρεσιών (τουρισμός και μεταφορές).

► Για το σύνολο του 2023, ανοδική εκτιμάται να παραμείνει η πορεία των αποπληθωρισμένων πωλήσεων, παράγοντας ετήσιο ρυθμό ανόδου της τάξης του 7% για το 2023. Ειδικότερα, καθώς οι πρώτοι μήνες της χρονιάς διατηρούν ακόμα δυναμική επαναφοράς μετά την πανδημία, οι ετήσιοι ρυθμοί ανάπτυξης αναμένεται να ακολουθήσουν θετική αλλά επιβραδυνόμενη πορεία στη διάρκεια της χρονιάς – ξεπερνώντας ωστόσο τα επίπεδα 2019 κατά 18%-19% σε όλα τα τρίμηνα του 2023. Επιπλέον, βάσει των εκτιμήσεών μας για τη μεσοπρόθεσμη δυναμική των κλάδων, το 2024 διατηρεί τα εχέγγυα υγιούς ανάπτυξης της τάξης του 4%-5% (σε αποπληθωρισμένους όρους).

► Η κλαδική δομή του ελληνικού επιχειρείν εκτιμάται ότι θα συνεχίσει την πορεία σταδιακής σύγκλισης με την ΕΕ, καθώς:

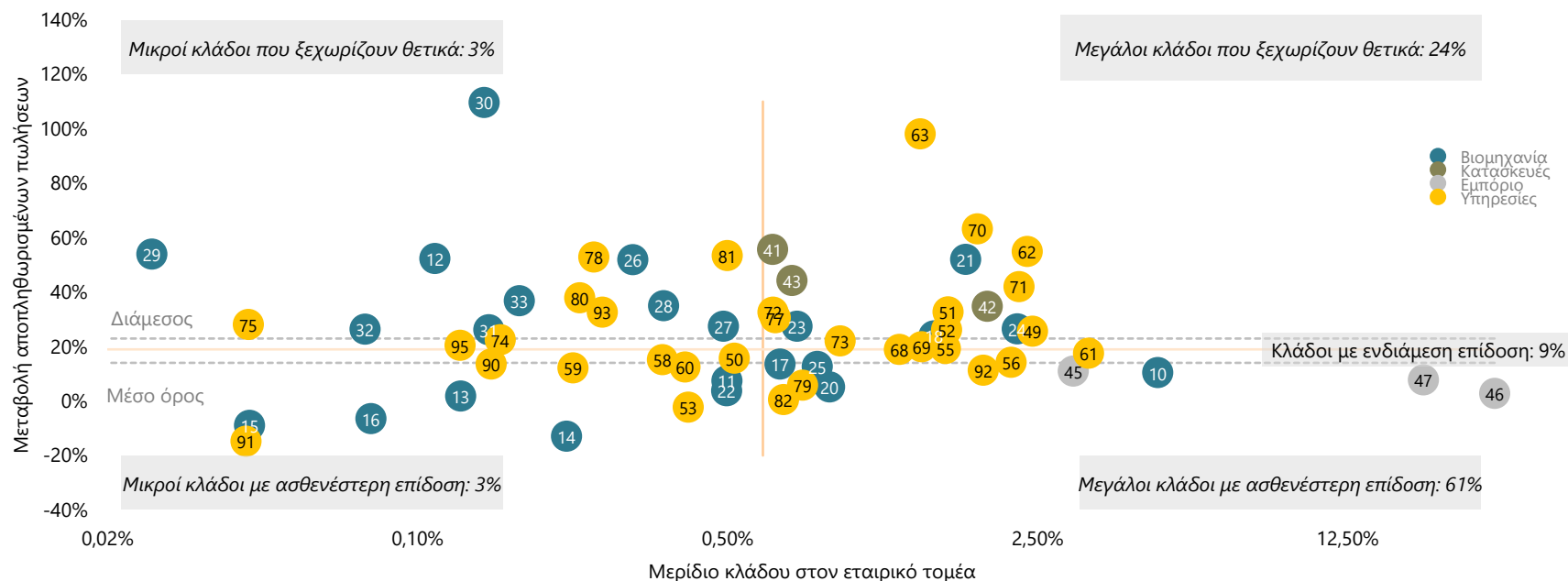
- Δεδομένου ότι οι επενδύσεις (ιδιωτικές και δημόσιες) αναμένεται να είναι η κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας το 2023, κατασκευές και πληροφορική θα λειτουργήσουν σε συνθήκες υψηλής ζήτησης.
- Παράλληλα, η εξωστρέφεια της Ελλάδας θα ενισχυθεί περαιτέρω κυρίως όσον αφορά τις υπηρεσίες (τουρισμός και μεταφορές) και δευτερευόντως όσον αφορά τα αγαθά (ευνοώντας κυρίως τη βιομηχανία υψηλής τεχνολογίας).

- ▶ Σκοπός της σειράς των τακτικών μελετών για τις Πωλήσεις είναι η σταθερή παρακολούθηση i) των επιδόσεων των κλάδων της ελληνικής οικονομίας, τόσο σε ονομαστικούς όσο και σε αποπληθωρισμένους όρους, ii) της σχετικής τους θέσης στην ΕΕ καθώς και iii) το βαθμό υλοποίησης του δυναμικού τους.
- ▶ Η ανάλυση στηρίζεται σε επεξεργασία δεδομένων κύκλου εργασιών ελληνικών επιχειρήσεων (πηγή: Ελ.Στατ.) υψηλής συχνότητας (τριμηνιαία βάση για σύνολο επιχειρήσεων και μηνιαία βάση για επιχειρήσεις με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων). Εξαιρώντας μη-επιχειρηματικές δραστηριότητες (πρωτογενής παραγωγή, ενέργεια, χρηματοοικονομικές και δημόσιες υπηρεσίες), ο οριζόμενος τομέας διαχωρίζεται βάσει κωδικοποίησης NACE σε:
 - 7 ευρείς κλάδους: Βιομηχανία (υψηλής τεχνολογίας και λοιπή), Κατασκευές, Τουρισμός, Μεταφορές, ICT, Λοιπές υπηρεσίες και Εμπόριο (χονδρικό και λιανικό).
 - 61 αναλυτικούς τομείς δραστηριότητας βάσει ταξινόμησης διψήφιας NACE 2.
- ▶ Για το σύνολο των παραπάνω δεδομένων γίνεται εκτίμηση των αποπληθωρισμένων πωλήσεων με χρήση διαφορετικού δείκτη αποπληθωρισμού για κάθε κλάδο, καθώς λαμβάνεται υπόψη κατά περίπτωση και ύστερα από αξιολόγηση η πορεία του όγκου δραστηριότητας ή/και η πορεία του δείκτη τιμών παραγωγού. Σημειώνεται ότι διενεργούνται σταυροειδείς έλεγχοι για την ομαλοποίηση ακραίων γεγονότων που μπορεί να συνδεούνται με συγκεκριμένη/ες επιχείρηση/εις, με σκοπό η πορεία να είναι όσο γίνεται χαρακτηριστική των ευρύτερων κλαδικών τάσεων.
- ▶ Όσον αφορά τις εκτιμήσεις μελλοντικών πωλήσεων, αξιοποιούμε ένα συνδυασμό (i) μεσοπρόθεσμων εκτιμήσεων της δυναμικής και των περιθωρίων ανάπτυξης των κλάδων (λαμβάνοντας υπόψιν τόσο δομικά χαρακτηριστικά όπως clusters όσο και συγκυριακές δυνάμεις όπως το Ταμείο Ανάκαμψης) και (ii) μακροοικονομικών συνθηκών του ευρύτερου περιβάλλοντος (όπως δυναμική επενδύσεων, εξαγωγών και πληθωρισμού).

Πωλήσεις ανά κλάδο

4^ο τρίμηνο 2022 έναντι 2019

(τομή οριζώντιου άξονα στο διάμεσο μερίδιο, τομή κάθετου άξονα στον μέσο όρο των [α] μεταβολής πωλήσεων τομέα και [β] στην διάμεσο των μεταβολών των πωλήσεων των επιμέρους κλάδων)

Βιομηχανία

- [10] Τρόφιμα
- [11] Ποτά
- [12] Καπνός
- [13] Υφάσματα
- [14] Ένδυση
- [15] Δέρματα
- [16] Ξύλο
- [17] Χαρτί
- [18] Εκτυπώσεις
- [20] Χημικά
- [21] Φάρμακα
- [22] Πλαστικά
- [23] Ορυκτά
- [24] Μέταλλα
- [25] Μεταλλ. προϊόντα
- [26] Ηλεκτρονικά
- [27] Ηλεκτρ. εξοπλ.
- [28] Μηχανήματα
- [29] Οχήματα
- [30] Εξοπλ. μεταφ.
- [31] Έπιπλα
- [32] Λοιπή βιομηχ.
- [33] Επισκευές

Κατασκευές

- [41] Κτίρια
- [42] Υποδομές
- [43] Ειδ. κατασκευές
- Εμπόριο**
- [45] Εμπόριο οχημ.
- [46] Χονδρικό εμπ.
- [47] Λιανικό εμπ.
- Υπηρεσίες**
- [49] Χερσ. μεταφ.
- [50] Θαλάσ. μεταφ.
- [51] Αεροπ. μεταφ.
- [52] Logistics
- [53] Ταχυδρομεία
- [55] Ξενοδοχεία
- [56] Εστίαση
- [58] Εκδόσεις
- [59] Καλλιτεχν. παραγ.
- [60] ΜΜΕ
- [61] Τηλεπικοινωνίες
- [62] Πληροφορική
- [63] Υπηρε. πληροφορίας

[68] Real estate

- [69] Δικηγ. & Λογιστ.
- [70] Συμβουλ. υπηρ.
- [71] Αρχιτέκτονες
- [72] R&D
- [73] Διαφήμιση
- [74] Λοιπές επαγγ. υπηρ.
- [75] Κτηνίατροι
- [77] Υπηρ. ενοικ.
- [78] Υπηρ. απασχολ.
- [79] Τουριστ. πρακτ.
- [80] Υπηρ. ασφαλ.
- [81] Υπηρ. κτιρίων
- [82] Διοικ. υποστήρ.
- [90] Τέχνες
- [91] Βιβλιοθήκες
- [92] Τυχ. παιχνίδια
- [93] Αθλητ. δραστ.
- [95] Επισκευές Η/Υ

► Χαρτογραφώντας την επίδοση των αναλυτικών κλάδων της οικονομίας κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2022 παρατηρούμε ότι διευρύνονται οι κλάδοι με ισχυρή αναπτυξιακή δυναμική. Ειδικότερα:

- Οι κλάδοι με εξέχουσα πορεία πωλήσεων (δηλαδή, άνω της διαμέσου) διέυρυναν το αποτύπωμα τους στον ελληνικό επιχειρηματικό τομέα, καλύπτοντας το 28% του τομέα (από 25% κατά το προηγούμενο τρίμηνο), καταδεικνύοντας πως η βάση ανάπτυξης του επιχειρείν γίνεται όλο και πιο ευρεία.
- Η πλειοψηφία των κλάδων της βιομηχανίας και των υπηρεσιών πέτυχε για δεύτερο συνεχόμενο τρίμηνο επιδόσεις υψηλότερης της διαμέσου, ενώ χαμηλές σχετικά επιδόσεις κατέγραψαν οι επιμέρους κλάδοι του εμπορίου.

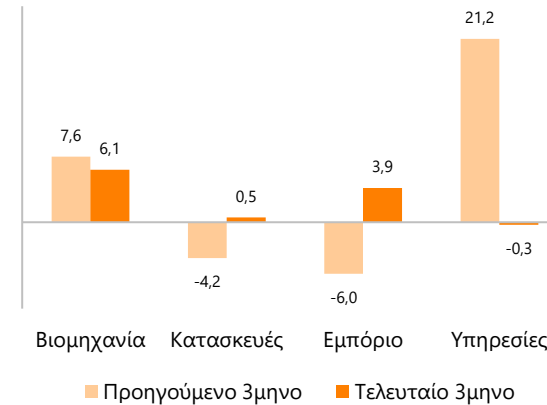
Πηγή: Ελ.Στατ. – Επεξεργασία: Εθνική Τράπεζα

► Χαρτογραφώντας το οικονομικό κλίμα στο οποίο θα λειτουργήσουν οι επιχειρήσεις κατά το επόμενο τρίμηνο, διαπιστώνουμε μία στάση αναμονής τόσο από επιχειρήσεις όσο και από καταναλωτές. Ειδικότερα:

- Οι προσδοκίες ζήτησης εμφανίζουν μεικτές τάσεις, αντανακλώντας μια αυξημένη αβεβαιότητα ενδεχομένως εν αναμονή πολιτικών εξελίξεων, παράλληλα με θετικές ενδείξεις για τη νέα τουριστική σεζόν.
- Οι πληθωριστικές πιέσεις εμφανίζουν ενδείξεις αποκλιμάκωσης (κυρίως σε βιομηχανία και υπηρεσίες), παραμένοντας ωστόσο αρκετά υψηλότερα από το μακροπρόθεσμο μέσο όρο. Εξαιρέση αποτελεί ο κλάδος κατασκευών, όπου αναμένεται περαιτέρω αύξηση τιμών, εν μέρει αντανακλώντας την υψηλή ζήτηση σε συνδυασμό με τη δυσκολία κάλυψής της από την προσφορά (κυρίως λόγω ελλείψεων εργατικού δυναμικού).
- Οι καταναλωτές, παρόλο που δηλώνουν ότι έχουν βελτιωμένη ρευστότητα, εμφανίζονται περισσότερο διστακτικοί όσον αφορά την πραγματοποίηση σημαντικών αγορών, αποτυπώνοντας σε ένα βαθμό την αβεβαιότητα της προεκλογικής περιόδου.

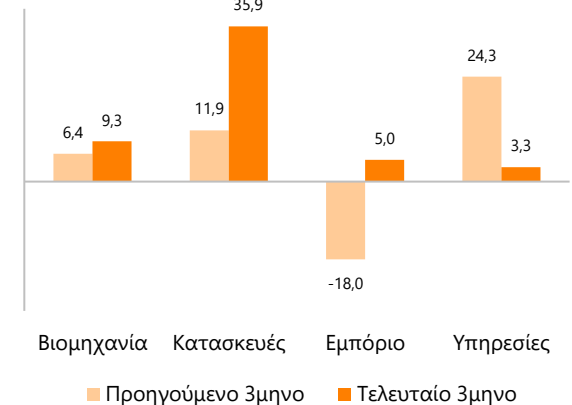
Μελλοντική ζήτηση

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

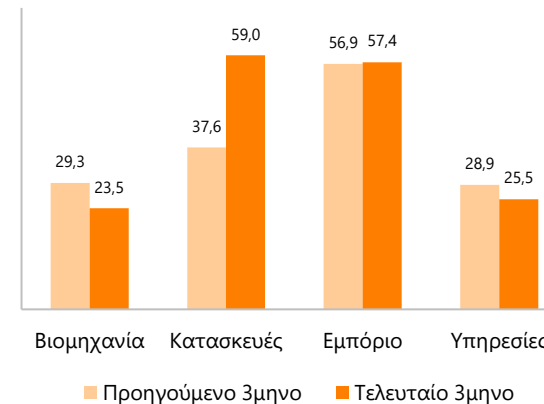
Μελλοντική απασχόληση

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

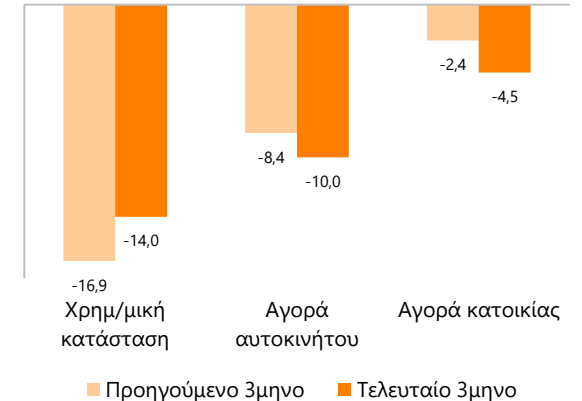
Μελλοντικές τιμές

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

Καταναλωτική εμπιστοσύνη

απόκλιση από τον μακροπρόθεσμο μέσο όρο

Η παρούσα έκθεση καταρτίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και προορίζεται αποκλειστικά ως απλή αναφορά για την ενημέρωση έμπειρων και ειδικευμένων επενδυτών, οι οποίοι αναμένεται και θεωρούνται απολύτως ικανοί να λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις χωρίς να βασίζονται στο περιεχόμενο της έκθεσης, δηλαδή μόνον εφόσον πραγματοποιήσουν ίδια ανεξάρτητη έρευνα σε πηγές της επιλογής τους. Η παρούσα έκθεση δεν συνιστά επενδυτική έρευνα ούτε σύσταση για έρευνα, και ως τέτοια δεν καταρτίστηκε βάσει νομικών απαιτήσεων με σκοπό τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της επενδυτικής έρευνας. Οι πληροφορίες που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν συνιστούν παροχή επενδυτικών συμβουλών και σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ή να θεωρηθούν σαν πρόταση ή προτροπή για αγορές ή πωλήσεις ή προώθηση προσφοράς ή προτροπής για αγορές ή πωλήσεις ή για συμμετοχή σε σύμβαση αναφορικά με κάθε χρεόγραφο, προϊόν, υπηρεσία ή επένδυση. Οι πληροφορίες ή οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση δεν επαρκούν για να στηρίξουν μια επενδυτική απόφαση – και δεν συνιστούν δήλωση ή εγγύηση όσον αφορά τις μελλοντικές επιδόσεις οποιοδήποτε χρηματοπιστωτικού μέσου, πίστωσης, συναλλαγματικής ισοτιμίας ή άλλου μέτρου της αγοράς ή της οικονομίας. Οι επιδόσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δεν αποτελούν αξιόπιστη ένδειξη μελλοντικών επιδόσεων. Δηλώνεται δεόντως ότι τα επενδυτικά προϊόντα ενέχουν επενδυτικούς κινδύνους, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται ο κίνδυνος απώλειας μέρους ή του συνόλου του επενδύμενου κεφαλαίου. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και/ή τα συνδεδεμένα με αυτήν πρόσωπα δεν φέρουν καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν συνέπειες (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά, της άμεσης, έμμεσης ή επακόλουθης ζημίας, της απώλειας κέρδους, και άλλων απωλειών) που προκύπτουν από τυχόν εξάρτηση ή χρήση της παρούσας έκθεσης, και δεν αναλαμβάνουν καμία νομική υποχρέωση έναντι επενδυτή που θα λάβει άμεσα ή έμμεσα την παρούσα έκθεση. Η τελική επενδυτική απόφαση πρέπει να λαμβάνεται από τον επενδυτή, και την ευθύνη για την επένδυση πρέπει να αναλάβει ο επενδυτής.

Όποια στοιχεία έχουν χρησιμοποιηθεί στην παρούσα έκθεση, έχουν ληφθεί από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες, αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από ανεξάρτητο φορέα. Λόγω της πιθανότητας λάθους εκ μέρους αυτών των πηγών, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για την ακρίβεια, τον επίκαιρο χαρακτήρα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Οι πληροφορίες και οι απόψεις που περιέχονται στην παρούσα έκθεση υπόκεινται σε μεταβολές χωρίς προειδοποίηση, και δεν υφίσταται υποχρέωση επικαιροποίησης των πληροφοριών και των απόψεων που περιέχονται στην παρούσα έκθεση. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, οι συνδεδεμένες με αυτήν εταιρείες, οι εκπρόσωποί της, τα στελέχη της και/ή το προσωπικό της ή άλλα πρόσωπα που σχετίζονται με αυτήν, δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη ή υποχρέωση σε σχέση με την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα έκθεση, ή για οποιαδήποτε ζημία, εν γένει, που απορρέει από τυχόν χρήση της παρούσας έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών αποφάσεων που βασίστηκαν στην παρούσα έκθεση. Η παρούσα έκθεση δεν υποτίθεται ότι περιέχει όλες τις πληροφορίες που μπορεί να χρειάζεται ένας υποψήφιος επενδυτής. Οι αποδέκτες της παρούσας έκθεσης θα πρέπει να αξιολογούν σε ανεξάρτητη βάση τις ειδικές πληροφορίες και απόψεις που περιέχονται σε αυτήν, και να ζητούν τις συμβουλές των επαγγελματιών και οικονομικών συμβούλων της επιλογής τους σε σχέση με οποιοδήποτε επενδυτικό, οικονομικό, νομικό, επιχειρηματικό, φορολογικό, λογιστικό ή κανονιστικό ζήτημα, πριν προβούν σε οποιαδήποτε επένδυση ή πριν πραγματοποιήσουν οποιαδήποτε συναλλαγή σχετικά με πληροφορίες και απόψεις που πραγματεύεται η παρούσα έκθεση.

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. συνέταξε και δημοσίευσε την παρούσα έκθεση απολύτως ανεξάρτητα από οποιαδήποτε συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία και, ως εκ τούτου, όλες οι δεσμεύσεις, απόψεις, προβλέψεις, αξιολογήσεις ή ενδεικτικές τιμές που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις μπορεί να διαφέρουν ουσιαστικά από τυχόν παρόμοιες εκθέσεις οι οποίες εκδίδονται από συνδεδεμένες εταιρείες, και μπορεί να βασίζονται σε διαφορετικές πηγές και μεθοδολογίες. Η παρούσα έκθεση δεν απευθύνεται σε, ούτε προορίζεται για, διανομή προς χρήση από πρόσωπα ή οντότητες που είναι πολίτες ή κάτοικοι ή έχουν έδρα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, κράτος, χώρα ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία η εν λόγω διανομή, δημοσίευση, διάθεση ή χρήση αντίκειται προς τους σχετικούς νόμους, κανονισμούς ή κανόνες. Η παρούσα έκθεση προστατεύεται από τους νόμους περί πνευματικής ιδιοκτησίας και δεν επιτρέπεται η τροποποίηση, αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση ή μεταβίβασή της, είτε άμεση είτε έμμεση, σε οποιοδήποτε τρίτο μέρος, εν όλω ή εν μέρει, χωρίς προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Όλες οι απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση εκφράζονται με ακρίβεια τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη αποκλειστικά, όσον αφορά καθένα και όλα τα θέματα που καλύπτονται. Περαιτέρω, βεβαιώνεται ότι κανένα μέρος της αποζημίωσης του συντάκτη της έκθεσης δεν είχε, ούτε έχει, ούτε θα έχει άμεση ή έμμεση σχέση με τις συγκεκριμένες θέσεις ή τις απόψεις που διατυπώνονται στην παρούσα έκθεση.

ΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

με τη ματιά της Εθνικής Τράπεζας

Βουμβάκη Τζέση
Deputy Chief Economist
fvoumv@nbg.gr

Κουτούζου Αθανασία
Head of Entrepreneurship & Business Analysis
koutouzou.ath@nbg.gr

Σακκάς Κ. Γεώργιος
Economist
sakkas.georgios@nbg.gr

Ιωάννης Κρόμπας
Economist
krompas.ioannis@nbg.gr

Μιχαηλίδης Μάριος
Data Analyst
michailidis.marios@nbg.gr

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

1^ο τρίμηνο 2023

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης